

1. Stockholm 19. 12. 76.

21 DEC. 1976

Armas Robert Nugin!

Ma tunnen juba
mõnda aega süümepiina: Sinu 2. ang. k. a.
kiri seisab ikka veel vastamata! Oigupoolest
see Sinu kiri ei vajagi vastust. See on nii
pikk ja huvitav, seda võib mitu korda läbi
lugeda, aga ikka on ta uus, nagu ei oleks
seda kunagi varem loetud. See Sinu kiri on
kui raamat miniatüüris, mis ei oota vas-
tust, kuid selle kohta võib kirjutada teise
raamatu miniatüüris.

Minust ei ole uue raamatu miniatüüris
kirjutajat. Ma katsun mõned read paberile
panna – sulle väikeseks lugemiseks enne
jühi ja aastavahetust.

Olen juba vähehaaval hakanud mõtlema
nüüd varsti lõppuva aasta hilasile. Selle
suurimaks peatükiks on osavõtt Eesti Päe-
vadest ja eriti õpetajate konverentsist.
Kuid mitte ainult Eesti Päevad, milledest
on niipalju avalikult juttu olnud, vaid nile
järgnenud n.ö. järelpäevadest tahaksin
mõne reaga peajutada. Ma viibisin naks
nädalat LakeWOODi lähisel Howellis, kus
elab nüüd pensionärina minu Raimla kaas-
bilistlane dr. R. Sork. Ta oli Eesti Ambla
jaasakonna arstius ajal, kui mina olin Järva-
maa koolinõunik. Meil oli siis rohkem
värd ametialaline kokkupuutumine – ta oli

na Ambla valla koolide arstide. Niiud meid
oli lubanud üle 30-aastase vahemaa ajas
ja ruumis. Endisest valla jaoskonnarstist
✓ oli vaheljal saanud psühhiaater ja 2000 hoi-
gega närvihai gla abidirektor. Sellelt minale
tundmatult tööväljalt oli tal malle palgi-palgi!
jutustada - aga sellist kõigest ehk kunagi ei ole.
Vahel kippasid jutud ka kaugema minivika tade-
dele, ms. näit. Haapsalu - kus ma veetsin oma
vits esimest õpetajameistri aastat - kus ta oli
sõjasuvel 1944 eesti sõjaväe hai gla juhataja.
20. sept. 1944 sai ta kogu oma hai glaga sõda
✓ Tallinnas Uuerole - sõiduks Saksamaale. Saatus
imelikul tahtil oli tema ainus, kes pääsis - kogu
hai gla läus viimseini merepõlga.
Aga niiud tänapäeva eluradadele! Ma näen, et
sa oled hästi oma elujärgile saanud - nii hinge-
liselt kui majanduslikult - õnn kaasa!
✓ Siin pajas on segaabiellus ja Lundis, kus on kõik
võimalused eesti haritud ühiskonnaga kokku-
puutumiseks ja sellega siin miniati ka eesti kelle
õraõppimiseks. Lugesid, mida kirjutas Mart Ulagi
Göteborgist! Ja kus on Elamari eesti kelle õpik?
Ma näen, et sa oled veel hüüsi? See rõõmus-
tab mind väga. Sa oled eesti seminaris - pealegi
kunlas Tartus - oma õpetajavalmistuse saanud.
Oled töötanud õpetajana Eestis ja niiud aastaid
✓ siin Rootsis. Tartu Õpetajate Seminari suu-
gumbel on lähemas 150 aastat! - Nasti tahans
sulge nähti võtta ja kirjutada võrdlevalt õpe-

- ✓ tajate valmistustasemest Eesti seminaris
ja nõudmistest Eesti koolipõlul ühelt poolt
ja teiselt poolt nõudmistest Rootsi koolipõlul
vastavas koolitüübis. (pol. indoktr. novellerid)
- ✓ Nagu nägid meie viimasep „Bülletäänis“^{32t}
 on meil kavatsus jumbelaastal - 1978 -
 anda „Bülletäänis“ erinumbr ca 100-lehe^{32t}
 väljenduse. Sinu kirjutist palume siia.
- ✓ Juhan Tark elab veel ja meie soov oli na
 sellesse väljaandesse temalt kirjutist. Ma
 kirjutasin talle sellest juba umb 1/2 aastat
 tagasi. Sellele ta vastas täiesti nõusolevalt.
Baltimore's olin koos tema vanema poja And-
 resega kelli naine Fuge on Torontos eesti päien-
 duskoolis õpetajaks, ja halvaks üllatuses kuul-
 sin temalt, et Juhan Tark ei ole enam väimeheks
 oma käega midagi kirjutada. Ma soovitsin
 talle võtta isa juttu Helilindile, et veel päästa
 mis päästa annab. Ta lubas seda vaadata,
 aga tulemustest ei ole senini veel midagi kuulda.
- ✓ Uppsalas elas Johannes Lindvere kas Linda tund-
 sid seda meest? - kes oli Tallinna Seminari üks
 esimesi lõpetajaid. Maailmalaagris Metsakodus,
 kus minagi ei näinud Sind, oli mul temaga pikem
 jutt „Bülletäänis“ seminaride erinumbrist ja ma
 palusin temalt Tallinna Õpetajate Seminari algus-
 ajast ja eriti Kats Roosst. Oli valmis tegema.
 Nagu ehk nägid sügisel lehest, sai ta kutse
 + Suure Märava taha - ja kõik jäi siia paika.
 „Tiib pandud aastatil' õlale!“ Sellepärast näib
 mulle, et peame ruttama, sest meie vanema õpe-
 ✓ 31 rida x 43 qd. = 1332 rida. 4-1 lk-el / R. dots sis 10lk.

tajatapõlve kadumisega! Kas ka kõik meie
seminaride vanemad ajajärgust ise seisvate
ajal. Meil ei ole ju koolide arhiive ega
ajalehtede vastavaid aastakäike kasutada.
Peame tallutama sedagi, mis on meie inimeste
mälestuses.

Nagu näed, rassin veel edasi, sest kehtas
keikauas minulgi tervist, tööjõudu või
eluaastaid jätkas. Tiib on ju pandud minu
aastate öäle.

Ma olen vahel kaestunud sind ja paljusid
teisi, kes on jäänud elama kõrvalist ^{tesse} ma
kohtadesse — nad saavad rahulikult elada.
Siin keskusis üks asi ajab teist taga. Ja

R mul on jaha süda — see ei anna mulle rahu,
kui ma näen, et midagi tuleb teha! Kui ma
võtsin endale kaela „Lastevanemate nurga“
„Eesti Päevalehes“ — ja nii on palju teisi asju.

Suureks murekoormaks on mulle olnud iga-
kane „Bullitdän“, mis on peaaegu 100% minu
õlgadel olnud. Ms. selliga seoses meenus mulle
praegu Tartu Õpetajate Seminar 1932. a. lemmi-
pildilugu. Seminaris 140. aasta erinumbris —

see jäi siis sealt väga, kuid see ilmus nüüd
150. juubeli erinumbris — mis ilmusid juba
140. a. erinumbris, neid ei taheta enam uuesti
avaldada. — Ehk jätkub seerord sellestki jutust.

Soovin sulle, Aliidele ja sinu praegadele peredega
näid puhi ja õnnelikku uut aastat!
Tervitades sinu Helmi ja Herman Rajamaa